

Vokskabin 2018 - Módszertan

A 2018-as magyarországi parlamenti választásra készülve elindítottunk egy az Andrassy Egyetem és az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem nemzetközi tanulmányok és politológia szakos diákjai számára egy olyan kutatói szemináriumot, amely lehetővé teszi, hogy a diákok aktívan részt tudjanak venni a Vokskabin online választói orientációs szerkesztésében.

Az online választói orientációs segítség (Voting Advice Applications, röviden VAA) legfőbb célja, hogy a felhasználóknak tájékoztatást nyújtsanak a legfontosabb közéleti kérdésekben, és segítsenek eligazodni a megkérdezett pártok pozíciói és a saját vélemény mentén - különösen a választási időszakban. A 2014-ben, a szuper választási év alkalmával útjára indított Vokskabin megalkotásakor a Vokskabin politológusokból, történészekből és diákokból álló csapata a nyugateurópai mintát¹ követve hozta létre egy nemzetközi együttműködésből megvalósuló választási útmutatót, melynek egyik specifikuma, hogy német és 2018-tól angol nyelven is elérhető, így kiszolgálva a német és angol nyelvterületeken élők a magyar politika iránti érdeklődését is.

A Vokskabin online felületen a látogatók időszakosan változó, a hétköznapiakban is felmerülő fontos társadalmpolitikai kérdéseket válaszolhatnak meg és így megtudhatják, hogy melyik part/pártok pozíciói állnak a legközelebb illetve legtávolabb a saját álláspontjukhoz. A megadott „igen/nem vagy „nem tudom” válaszok és az egyes kérdések súlyozása alapján a felhasználó arról is tájékozódhat, hogy milyen mértékű a saját és a megkérdezett pártok álláspontja közötti azonosság illetve eltérés aránya, amelyet a kérdéssor kitöltése után egy grafikonon százalékos értékben egy ranglistán összefoglalva olvashat le.

A válaszadástól függően különböző értékek keletkeznek. A pártok és a felhasználó azonos válaszadásánál az érték 1 pont, eltérőnél mínusz 1. A „nem tudom” válaszadások az egyezés, ill. eltérés értékénél nem játszanak szerepet, hiszen a pártoknak a „nem tudom” válaszadási opció nem áll rendelkezésére. A kérdések átugrásánál, tehát abban az esetben, amikor a felhasználó egy vagy akár több kérdésnél egyik válaszadási lehetőséggel sem él, a program tájékoztatja a felhasználót arról, hogy az eredménye a megválaszolt „igen vagy nem” kérdések alapján került kiszámításra. Ahogy a Vokskabin elődjeit létrehozóknak is az első és legfontosabb feladat a program alapelveink és céljaink lefektetése volt. Mind a Wahl-O-Mat

---

¹ Lásd példának. a német Wahlomat (www.wahlomat.de), a svájci Smartvote (www.smartvote.ch) vagy a holland Stemwijzer (www.stemwijzer.nl) választói orientációs segítségeket.

mind a Stemwijzer vagy a Vokskabin számára elengedhetetlen a jóhiszeműség, objektivitás és a pártsemlegesség. Ennek háttérében az összes magyar, a közvélemény-kutató intézetek által mért és figyelembe vett párt az országgyűlési, az önkormányzati vagy az európai parlamenti választások előtt lehetőséget kap a kérdőívek kitöltésére és válaszaik indoklására. A jóhiszeműség és objektivitás főleg olyan szempontból bír jelentőséggel, hogy a pártoktól kapott válaszok illetve a tesztsorok elkészítése és elemzése két fő célt szolgál: a választók játékos tájékoztatását és politikai képzését, valamint a későbbiekben az ebből nyert adatok (kizárólag) tudományos kutatásokra való felhasználását. A Vokskabin céljai közé tartozik a magyar politikai élet átláthatóságához való hozzájárulás illetve a politikai pártok nézeteinek megismertetése a felhasználókkal. Ennek egyik legfontosabb eszköze a széleskörű együttműködésre való törekvés. Éppen ezért vonjuk be a politikai pártokat, a médiát, a civil szervezeteket és a diákokat a kérdések megfogalmazásába és azok kiértékelésébe.

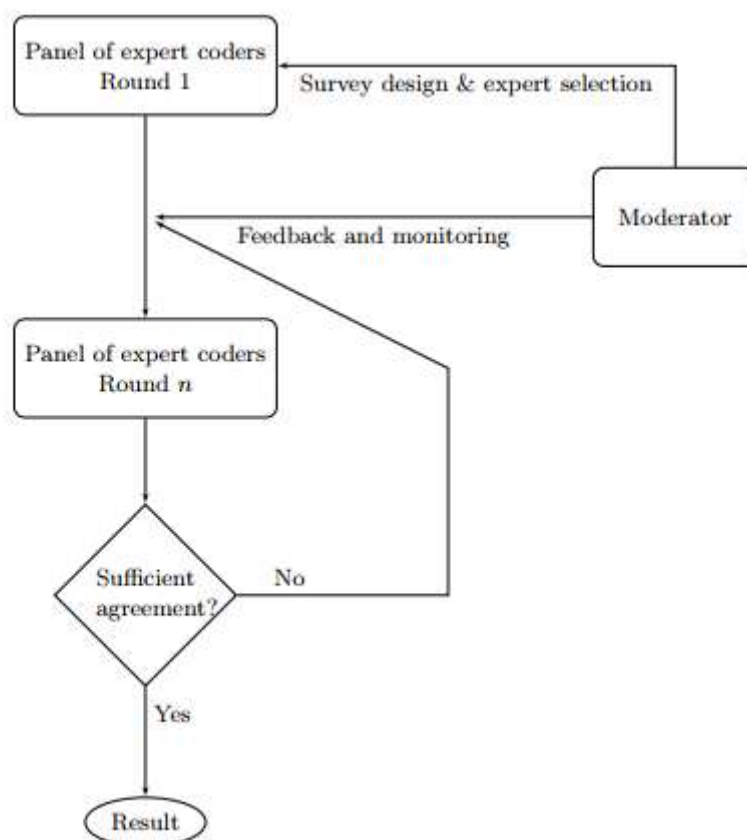
A kutatói szemináriumon az ELTE és az Andrassy Egyetem 22 diákja kapott arra lehetőséget, hogy aktív részese lehessen a Vokskabin 2018 szerkesztői csapatának. A diákok feladata, hogy kisebb csoportokban kidolgozzák a magyar pártok álláspontjait a nemzetközi politika és a magyar pártok által meghatározott szakpolitikai kérdésekben, majd azokat az Andrassy Egyetem kutatóinak szakmai támogatásával egymással megvitassák és a kidolgozott álláspontokat a Vokskabin felhasználói számára is érthetővé teszik. A „kódolás” a Delphi-módszer² alapján történik. A módszer (lásd lenti ábra) alkalmazásánál az elemzők egy kiválasztott témáról (ebben az esetben a magyar pártpolitikáról) összeállított kérdéssort értékelnek ki több fordulóban. Az elemzők, vagyis a diákok feladata továbbá az is, hogy azokat a kérdéseket, amelyeknél a csoporton belül eltérő álláspontok fogalmazódnak meg, a szakértők (moderátorok) bevonásával megvitassák, és így lehetőséget biztosítva a kódolási eredmények és a résztvevő³ pártoktól korábban bekért álláspontok módosítására.

---

² Bővebben a Delphi-módszer az online választói segítségekre gyakorolt hatásáról és ottani alkalmazásáról: Gemenis, K. & van Ham, C.: Comparing Methods for Estimating Parties' Positions in Voting Advice Applications. In: Garzia, D. & Marschall, S. (ed.) (2014). Matching Voters with Parties and Candidates, ECPR Press, pp. 33-47.

³ A közvélemény-kutató intézetek által mért pártok.

1. ábra: „Delphi”-módszer

Forrás: Gemenis, K. et al. EUvox Coding Instructions 2014.

Az elemzői csoportok tagjait az Andrassy Egyetem és az ELTE 22 politológia és nemzetközi tanulmányokat hallgató diákjai képezik. A kutatói szeminárium elméleti és gyakorlati részei úgy vannak felépítve, hogy a hallgatók minél mélyebb betekintést nyerjenek az alkalmazott politikatudomány, azon belül is a politikai képzés és a pártkutatás világába. Ez által is kiszolgálva a Vokskabin talán legfontosabb célját: a fiatal választók még nyitottabbá tételét a közéleti kérdések iránt és a tájékozottságon alapuló döntés meghozatalát az országgyűlési, európai parlamenti és az önkormányzati választásokon. Fontos azonban megemlíteni, hogy a nemzetközi kutatásokkal ellentétben, amelyek a magyarországi fiatalok körében alacsony politikai részvételt mutatnak⁴, a Vokskabin kutatói a magyar fiatalok politikai aktivitását vizsgáló és mért trendjeit veszik figyelembe, amelyek azt hangsúlyozzák, hogy a magyar egyetemistákat és főiskolásokat leginkább a direkt és az online politikai részvételi

⁴ Lásd pl. az Eurobarometer 2013-as és 2016-os felméréseit: http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/flash/fl_375_sum_en.pdf, p.5; http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2016/eye2016/eb85_1_eye_2016_analytical_overview_en.pdf, p.28.

formákkal lehet aktivizálni.⁵ A Vokskabin felhasználói profilját vizsgálva kitűnik, hogy a Vokskabin 2014-es indulása óta a legaktívabbnak a 18-34 éves korosztály mutatkozik, amely szintén ellentmond annak a tévhitnek, hogy a fiatalok nem mutatnak érdeklődést társadalompolitikai kérdések iránt. Ez különösen nem igaz akkor, ha modern, játékos formában szólítjuk meg őket, tehát elrugaszkodva a politikai részvételre biztatás hagyományos formáitól.

---

⁵ Oross, D. A magyar fiatalok politikai részvételének változása, http://metszetek.unideb.hu/files/metszetek%202016_4_03_oross.pdf, p.38.